

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/89/2002

ROZLICZENIA PODATKOWE ZA ROK 2001

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MAJ 2002

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- Zdecydowana większość podatników (95%) rozliczyła swoje dochody osobiste za rok 2001 według pierwszego, 19-procentowego progu podatkowego. Próg 30-procentowy dotyczył tylko 4% płatników podatku, a najwyższa 40-procentowa stawka zaledwie 0,3%. Po uwzględnieniu wszelkich ulg i odpisów prawie co trzeci podatnik (31%) miał podatek zerowy, tzn. zaliczki pokrywały się z podatkiem rocznym, większość (60%) oczekuje zwrotu pieniędzy, a tylko nieliczni (5%) musieli fiskusowi dopłacić.
- Większość respondentów rozliczających się z urzędem skarbowym samodzielnie, bez pośrednictwa zakładu pracy lub ZUS (łącznie 61%) rozliczyła swoje dochody osobiste wspólnie z małżonkiem lub samotnie wychowywanym dzieckiem.
- W porównaniu z rokiem ubiegłym mniej ankietowanych (spadek z 56% do 48%) miało problemy z wypełnieniem formularza podatkowego, ale co drugi (50%) stwierdził, że nie zmienił się stopień trudności w wypełnianiu PIT-u. Mimo to tylko 27% podatników rozliczających się indywidualnie wypełniło swoje zeznanie podatkowe bez niczyjej pomocy, co czwarty (25%) powierzył to zadanie komuś z najbliższej rodziny, a niemal połowa (48%) skorzystała z pomocy osób obcych, w tym fachowców w dziedzinie doradztwa podatkowego.
- Ponad połowa podatników (59%) skorzystała z różnego rodzaju ulg i odpisów podatkowych. Nadal najpopularniejsze są odpisy z wydatków na remonty i modernizację mieszkań (69%). W porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosły (z 20% do 26%) odpisy związane z odpłatnymi świadczeniami zdrowotnymi, natomiast zmalały odpisy wydatków na kształcenie dzieci (z 25% do 20%) i dorosłych (z 17% do 10%).
- Spośród ogółu ankietowanych większość (65%) uważa, że podatki powinny być trochę niższe, ale bez ulg i odpisów. Zasada, aby podatki były trochę wyższe, ale za to z większą możliwością odpisów ma niewielu (13%) zwolenników. Więcej niż co piąty Polak (22%) nie ma wyrobionej opinii w tej sprawie.

W ostatnim dniu kwietnia upłynął termin składania w urzędach skarbowych deklaracji podatkowych rozliczających dochody osobiste za rok 2001. System rocznych zeznań podatkowych ma w Polsce już wieloletnią tradycję. Wyniki majowego sondażu¹ dostarczają informacji m.in. o tym, jak Polacy radzą sobie z wypełnianiem PIT-ów, czy planują z wyprzedzeniem swoje wydatki i w jakim stopniu wykorzystują możliwość ulg i odpisów podatkowych.

PODATNICY I PODATKI

Zdecydowaną większość ankietowanych (78%) stanowią podatnicy, tzn. osoby, które zobowiązane były do 30 kwietnia złożyć zeznania podatkowe od dochodów osobistych za ubiegły rok podatkowy. Ponad jedna piąta badanych (22%) zadeklarowała, że z różnych powodów nie podlega obowiązkowi wypełniania PIT-u i składania go w urzędzie skarbowym. Najczęściej są to ludzie młodzi, do 24 roku życia (64%), zwłaszcza uczniowie i studenci (89%), osoby bierne zawodowo (bezrobotni, gospodynie domowe), a spośród grup aktywnych zawodowo - rolnicy (72%).

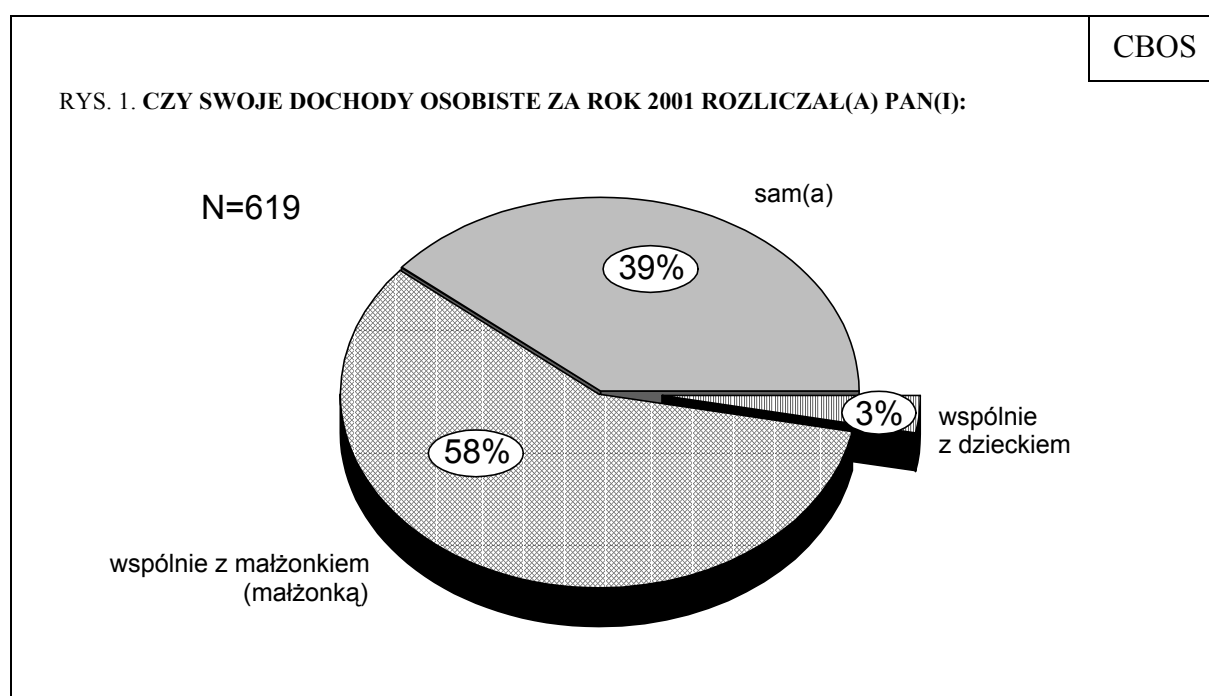
Tabela 1

Proszę powiedzieć, czy należy Pan(i) do osób, które powinny do 30 kwietnia złożyć zeznanie w urzędzie skarbowym w sprawie rozliczenia podatku od dochodów osobistych za ubiegły rok podatkowy?	Wskazania respondentów według terminów badań		
	V 2000	V 2001	V 2002
	w procentach		
Tak	58	59	59
Nie, ponieważ zeznania składa za mnie mój zakład pracy bądź ZUS	20	20	19
Nie, ponieważ nie muszę płacić podatku	18	17	18
Nie, z innych powodów	4	4	4

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (144), 10-13 maja 2002, reprezentatywna próba losowo-adresowa dorosłych mieszkańców Polski (N=1047).

Udział w naszej próbie podatników rozliczających się samodzielnie bądź za pośrednictwem zakładów pracy lub ZUS oraz udział osób niepłacących podatków jest od lat stabilny.

Większość podatników, którzy wypełnili swoje PIT-y bez pośrednictwa zakładu pracy lub ZUS, rozliczyła swoje dochody osobiste wspólnie z małżonkiem lub samotnie wychowywanym dzieckiem (łącznie 61%).

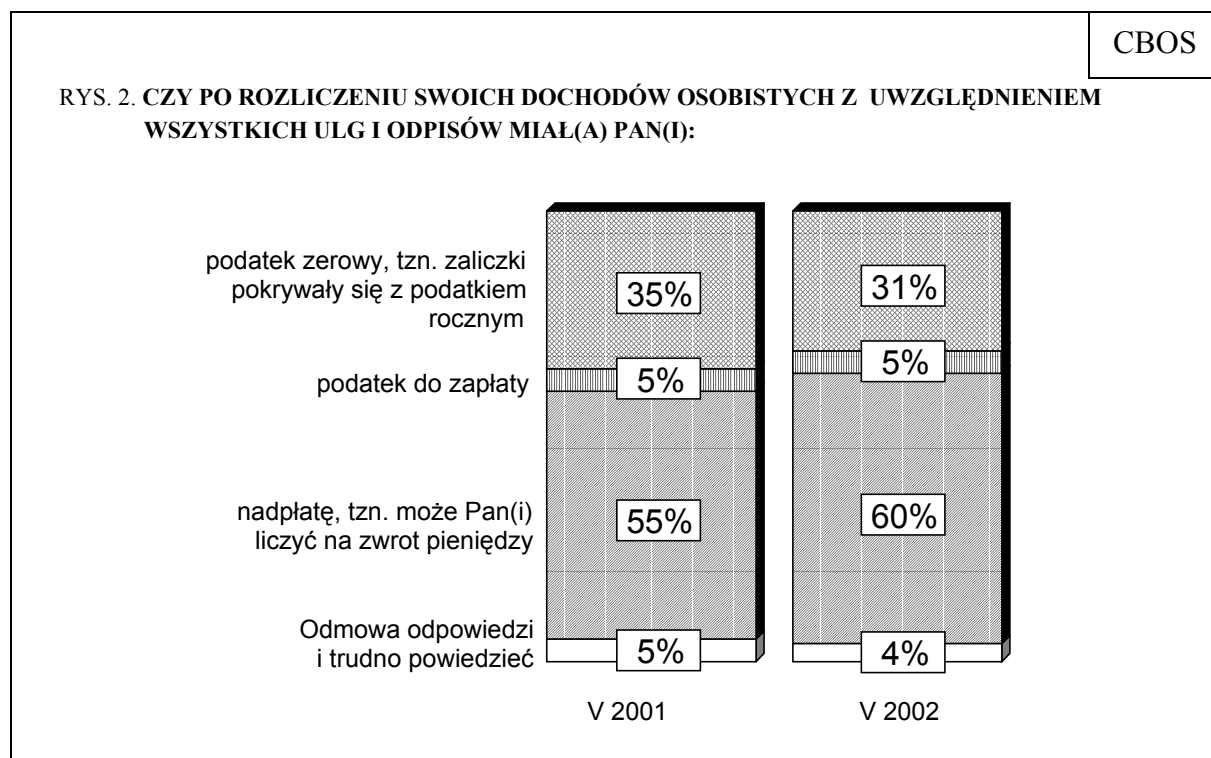

Spośród respondentów, którzy podali wysokość swojej stawki podatkowej (5% płacących podatki odmówiło odpowiedzi lub zasłoniło się brakiem pamięci), aż 95% rozliczyło swoje dochody osobiste za ubiegły rok według pierwszego, 19-procentowego progu podatkowego. Podobnie jak w latach ubiegłych, odsetki płacących podatki według wyższych stawek są znikome. Według drugiego progu podatkowego rozliczało się tylko 4% podatników (ale 14% mających wyższe wykształcenie oraz 17% przedstawicieli kadry kierowniczej i inteligencji). Zaledwie 0,3% podatników (ale 2% z wyższym wykształceniem oraz 3% kadry kierowniczej i inteligencji) rozliczało się według najwyższego 40-procentowego progu podatkowego.

Tabela 2

Według którego progu podatkowego rozlicza Pan(i) swoje dochody osobiste za ubiegły rok podatkowy?	Wskazania respondentów według terminów badań			
	IV 1999 (N=859)	V 2000 (N=782)	V 2001 (N=761)	V 2002 (N=764)
	w procentach			
Według pierwszego progu, 19-procentowego	93	94	96	95
Według drugiego progu, 30-procentowego	5	4	3	4
Według trzeciego progu, 40-procentowego	1	1	0,4	0,3
Rozlicza się na innych zasadach	1	1	0,4	0,5

Po uwzględnieniu wszelkich ulg i odpisów mniej niż co trzeci podatnik (31%) miał podatek zerowy, tzn. zaliczki pokrywały się z podatkiem rocznym, większość (60%, o 5 punktów więcej niż przed rokiem) oczekuje zwrotu pieniędzy za nadpłatę podatkową, a tylko nieliczni (5%) musieli fiskusowi dopłacić.

KŁOPOTY Z PIT-EM

Spośród podatników rozliczających się samodzielnie (ogółem 619 osób) mniej niż połowa (48%) miała trudności z wypełnieniem formularza podatkowego. W porównaniu z rokiem ubiegłym zmalała (o 8 punktów procentowych) liczba osób, dla których wypełnienie PIT-ów było kłopotliwe. Jednak znaczącej grupie podatników (wzrost z 20% w roku 2000 do 37% obecnie) to zadanie nie sprawia już trudności.

Tabela 3

Jak Pan(i) ocenia, czy wypełnienie formularza podatkowego - tzw. PIT-u - było dla Pana(i):	Wskazania respondentów według terminów badań					
	IV 1997 (N=727)	IV 1998 (N=672)	IV 1999 (N=630)	V 2000 (N= 611)	V 2001 (N=608)	V 2002 (N=619)
	w procentach					
- bardzo trudne	16	21	21	35	21	16
- raczej trudne	33	40	36	36	35	32
- raczej łatwe	33	22	24	14	24	26
- bardzo łatwe	12	8	10	6	9	11
Trudno powiedzieć	6	9	9	9	11	15

Odnutowany po raz kolejny spadek liczby osób mających problemy z wypełnieniem zeznania podatkowego wskazuje na fakt, że podatnicy powoli oswajają się z tą czynnością. Niemniej jednak nadal nie jest to sprawa prosta. Co druga osoba (50%) uznała, że w tym roku miała takie same kłopoty z wypełnieniem formularzy jak rok wcześniej. Tegoroczne PIT-y tylko dla nielicznych podatników były trudniejsze do wypełnienia (8%), ale też niewiele osób (15%) stwierdziło, iż były mniej skomplikowane niż przed rokiem.

Tabela 4

Czy, Pana(i) zdaniem, wypełnienie zeznania podatkowego (PIT-u) w porównaniu z wypełnieniem PIT-u w ubiegłym roku było:	Wskazania respondentów według terminów badań					
	V 2000 (N=611)		V 2001 (N=608)		V 2002 (N=619)	
	w procentach					
- zdecydowanie trudniejsze	22	57	4	14	1	8
- trochę trudniejsze	35		10		7	
- ani trudniejsze, ani łatwiejsze	23		35		50	
- trochę łatwiejsze	2	3	25	29	13	15
- zdecydowanie łatwiejsze	1		4		2	
Trudno powiedzieć	17		22		27	

Spośród wszystkich osób (N=619), które rozliczały się z urzędem podatkowym samodzielnie (tzn. nie robił tego za nich ani zakład pracy, ani ZUS), ponad jedna czwarta (27%) wypełniła zeznanie podatkowe bez niczyjej pomocy, co czwarta (25%) powierzyła swoje zeznanie podatkowe komuś z najbliższej rodziny, a niemal połowa (wzrost z 44% do 48%) skorzystała z pomocy fachowców w dziedzinie doradztwa podatkowego, znajomych, pracownika urzędu skarbowego itp.

		CBOS
Podatnicy indywidualnie rozliczający się z urzędem skarbowym		
		(N=619)
Wypełniający PIT samodzielnie, bez niczyjej pomocy		27%
Powierzający swoje sprawy podatkowe komuś z najbliższej rodziny		25%
Korzystający przy wypełnianiu PIT-u z pomocy innych osób		48%
w tym:		
• fachowca, specjalisty w dziedzinie doradztwa podatkowego		39%
• znajomych (sąsiada, kogoś z pracy itp.)		37%
• kogoś z dalszej rodziny		12%
• kogoś z urzędu skarbowego		3%
• kogoś innego		8%

Ogólnie rzecz biorąc, sposoby wypełniania formularza podatkowego zmieniają się i trudno stwierdzić jakąś prawidłowość. Dotyczy to również korzystania z pomocy specjalistów w dziedzinie doradztwa podatkowego - w tym roku powierzyło im swoje PIT-y 39% ogółu korzystających z pomocy innych osób, rok wcześniej - 42%.

Tabela 5

Czy swoje tegoroczne rozliczenia z podatku od dochodów osobistych wykonał(a) Pan(i) sam(a), bez niczyjej pomocy, czy też skorzystał(a) Pan(i) z pomocy lub rady kogoś z rodziny, znajomych lub fachowych doradców?	Wskazania respondentów według terminów badań				
	IV 1998 (N=672)	IV 1999 (N=630)	V 2000 (N=611)	V 2001 (N=608)	V 2002 (N=619)
	w procentach				
Rozliczam się i wypełniam zeznania podatkowe sam(a), bez niczyjej pomocy	26	26	22	25	27
Moje sprawy podatkowe załatwił za mnie ktoś z najbliższej rodziny (mąż, żona, córka, syn, wnuk, wnuczka)	28	25	32	31	25
Przy wypełnianiu zeznań podatkowych skorzystał(a)m z pomocy, porad innych osób	46	49	46	44	48

Samodzielność przy składaniu deklaracji podatkowej związana jest przede wszystkim z wykształceniem ankietowanych. Tylko nieliczni respondenci z wykształceniem podstawowym (6%) i niewiele więcej mających ukończoną szkołę zasadniczą zawodową (11%) wypełniają swój PIT bez niczyjej pomocy. Ciągłe więc w pewnych środowiskach jest to sprawa kłopotliwa.

KORZYSTANIE Z ULG PODATKOWYCH

Korzystanie z ulg podatkowych umożliwia - zgodnie z istniejącymi przepisami - płacenie niższych podatków. Doświadczenia z lat ubiegłych pokazują, że podatnicy skrzętnie wykorzystują każdą nadarżającą się do tego okazję. Znaczna część (39%) planuje też na początku roku podatkowego swoje wydatki w taki sposób, aby skorzystać z aktualnie obowiązujących ulg i odpisów podatkowych. Ogólnie można stwierdzić, że od trzech lat zachowania podatników w tej dziedzinie są w zasadzie stabilne, a większość z nich nie

wykazuje takiej zapobiegliwości. Trudno zresztą ocenić, czy jest to brak zapobiegliwości czy raczej brak finansowych możliwości planowania wydatków podlegających odpisom podatkowym.

Tabela 6

Obowiązujący system naliczania podatków dochodowych umożliwia korzystanie z odpisów podatkowych i ulg. Czy w trakcie roku podatkowego planował(a) Pan(i) swoje wydatki w taki sposób, by w jak największym zakresie skorzystać z możliwości ulg i odpisów podatkowych i w rezultacie zapłacić jak najmniejszy podatek?	Wskazania respondentów według terminów badań					
	IV 1997 (N=727)	IV 1998 (N=672)	IV 1999 (N=630)	V 2000 (N= 611)	V 2001 (N=608)	V 2002 (N=619)
	w procentach					
Zdecydowanie tak	18	15	14	18	19	16
Raczej tak	34	21	24	23	24	23
Raczej nie	19	34	30	32	27	32
Zdecydowanie nie	29	28	31	25	28	26
Trudno powiedzieć	1	2	2	2	2	3

To, że część osób nie planowała wydatków z myślą o zapłaceniu jak najniższego podatku, nie oznacza rezygnacji z istniejących możliwości. Większość podatników (59%) - chociaż nieco mniej niż w ostatnich dwóch latach - skorzystała z różnego rodzaju ulg i odpisów podatkowych.

Tabela 7

Czy rozliczając się za ubiegły rok skorzystał(a) Pan(i) z jakichś ulg i odpisów?	Wskazania respondentów według terminów badań								
	V 1993	II 1994	III 1996	IV 1997	IV 1998	IV 1999	V 2000	V 2001	V 2002
	w procentach								
Tak	10	24	28	65	57	55	62	62	59
Nie	89	75	68	33	42	44	37	37	41
Trudno powiedzieć	1	1	4	2	1	1	1	1	0

W rankingu popularności wykorzystywanych ulg podatkowych od kilku lat pierwsze miejsce zajmują odpisy z wydatków na remonty mieszkań - w tym roku zadeklarowało je 69% korzystających z ulg. Co czwarty ankietowany (26%) uwzględnił w swoich rozliczeniach

podatkowych opłaty za prywatne świadczenia zdrowotne, a co piąty (20%) - odpisy związane z wydatkami na kształcenie dzieci.

Od kilku lat rośnie liczba podatników korzystających z ulg związanych z remontem mieszkań. W porównaniu z rokiem ubiegłym więcej osób odliczyło sobie wydatki na odpłatne świadczenia zdrowotne (wzrost z 20% do 26%), zmniejszyła się natomiast liczba podatników korzystających z ulg na kształcenie dzieci (spadek z 25% do 20%) i dorosłych (spadek z 17% do 10%). Poziom wykorzystania pozostałych ulg pozostał w zasadzie bez większych zmian.

Tabela 8

Rodzaj wykorzystanej ulgi lub odpisu	Odpowiedzi osób korzystających z ulg i odpisów						
	III 1996	IV 1997	IV 1998	IV 1999	V 2000	V 2001	V 2002
	w procentach						
Remont, modernizacja mieszkania, domu	57	53	58	62	64	67	69
Wydatki na odpłatne świadczenia zdrowotne	-	-	22	27	25	20	26
Wydatki na kształcenie (również w szkołach wyższych) i dojazdy dzieci do szkoły*	6	6	24	19	22	25	20
Wydatki na doksztalcanie i doskonalenie zawodowe	17	16	13	14	13	17	10
Wydatki na przyrządy i pomoce naukowe	12	15	17	11	7	12	10
Darowizna na szlachetne cele**	34	51	10	7	7	7	7
Zakup, budowa mieszkania, domu	12	11	10	11	11	6	8
Wydatki na niepełnosprawnych i cele rehabilitacyjne	3	2	4	5	4	3	5
Odpis związany z oszczędzaniem w kasie mieszkaniowej			1	1	1	3	1
Wydatki na renty wypłacane prywatnie	-	-	1	1	2	2	0
Zakup działki budowlanej	2	1	1	1	1	1	1
Inne wydatki podlegające odliczeniom	15	10	14	12	14	6	10
* W latach '96 i '97 pytanie dotyczyło tylko wydatków na dojazdy dzieci do szkół							
** W latach '96 i '97 pytanie dotyczyło wydatków na darowizny na rzecz osób lub instytucji							

Z zestawienia danych wynika, że przynajmniej z jednej ulgi podatkowej skorzystał co trzeci Polak (34%), ale ponad dwie piąte (44%) ogółu podatników (rozliczających się samodzielnie i przez zakład pracy lub ZUS łącznie) oraz niemal trzy piąte (59%) podatników rozliczających się indywidualnie.

Tabela 9

Liczba wykorzystanych odpisów i ulg podatkowych	Wśród podatników korzystających z ulg i odpisów (N=363)	Wśród ogółu podatników (N= 814)	Wśród ogółu badanych (N=1047)
	w procentach		
Jedna	57	25	19
Dwie	26	12	9
Trzy lub cztery	16	7	6
Pięć lub więcej	1	0,5	0,4
Nie korzysta z ulg i odpisów podatkowych	-	56	66

Podobnie jak w latach poprzednich w tym roku również najwięcej osób korzystających z ulg miało tylko jeden odpis podatkowy, ale ich liczba nieco zmalała (o 6 punktów). Więcej osób niż przed rokiem (wzrost o 6 punktów) wykorzystowało dwie ulgi, a tyle samo co w latach podatkowych 2000 oraz 2001 - trzy i więcej.

Tabela 10

Liczba wykorzystanych odpisów i ulg podatkowych	Wskazania respondentów według terminów badań					
	IV 1997 (N=472)	IV 1998 (N=385)	IV 1999 (N=343)	V 2000 (N=376)	V 2001 (N=376)	V 2002 (N=363)
	w procentach					
Jedna	49	57	58	58	62	56
Dwie	33	26	23	25	21	27
Trzy lub cztery	16	12	17	15	14	16
Pięć lub więcej	2	5	2	2	3	1

Korzystanie z ulg jest społecznie zróżnicowane. Z jednej lub dwóch ulg częściej niż inni korzystali podatnicy mieszkający na wsi (97%), osoby gorzej wykształcone (96%) oraz źle sytuowane (93%). Z trzech i więcej ulg skorzystał średnio co trzeci podatnik mieszkający w dużym mieście (31%), mający wyższe wykształcenie (34%) i pozytywnie oceniający swoje warunki materialne (33%).

OPINIE O PODATKACH

Od początku wprowadzenia przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych obowiązuje skala progresywna oraz możliwość obniżenia podatku poprzez wydatki upoważniające do korzystania z ulg i odpisów. Wszelkie próby zmiany tych zasad, zwłaszcza propozycje wprowadzenia liniowego podatku dochodowego oraz likwidacji ulg spotykały się, jak dotąd, z ostrą krytyką.

O ile publiczna debata nad reformą podatkową nie zmieniła stosunku Polaków do zasady progresywności², o tyle dyskusja na temat projektu likwidacji ulg i odpisów podatkowych znalazła odbicie w opiniach społecznych. Widać to zwłaszcza w dość radykalnej zmianie opinii odnotowanej w roku 1999, kiedy to wyraźnie zmalało poparcie dla systemu, w którym „podatki są trochę niższe, ale bez ulg i odpisów”. Przypomnijmy, że w tym czasie odbyło się w Sejmie pierwsze czytanie projektu reformy podatkowej, a pełna napięć debata nad propozycjami zmian była szeroko komentowana przez media. Głównym założeniem diskutowanych wówczas zmian było obniżenie podatków dla osób o wyższych dochodach oraz likwidacja ulgi budowlanej. Propozycje te zostały wtedy odrzucone. Od tamtej pory sprawa obniżenia podatków i likwidacji ulg nigdy nie nabrała już takiego rozgłosu. Obecnie odsetek popierających obniżenie podatków oraz likwidację ulg i odpisów podatkowych jest niższy niż przed rokiem (o 6 punktów), wzrosła natomiast (o 5 punktów) liczba ankietowanych niemających wyrobionego zdania w tej sprawie. Ogólnie rzecz biorąc, opinie na ten temat zmieniają się, w zależności od tego, czy jest to aktualnie przedmiotem publicznych dyskusji, czy też sprawa ulega wyciszeniu. Niezmiennie jednak wyraźnie przeważają zwolennicy niższych podatków bez ulg i odpisów.

² Por. komunikat CBOS „Rozliczenia podatkowe za rok 2000”, maj 2001.

Tabela 11

Czy, Pana(i) zdaniem, podatki dochodowe powinny być:	Wskazania respondentów według terminów badań						
	IV 1997	IV 1998	IX 1998	XII 1998	VII 1999	V 2001	V 2002
	w procentach						
– trochę niższe, ale bez ulg i odpisów	72	74	65	66	44	71	65
– trochę wyższe, ale za to z większą możliwością odpisów	12	10	19	16	29	12	13
Trudno powiedzieć	16	16	16	18	27	17	22

Opinie na temat podatków są słabo zróżnicowane społecznie. Wyróżniają się tylko osoby najstarsze i najmniej wykształcone, które częściej niż inne mają problemy z odpowiedzią. Warto podkreślić, że za niższymi podatkami bez ulg i odpisów opowiadają się wszystkie grupy demograficzne i zawodowe, a poparcie tych, które w największym stopniu korzystają z ulg i odpisów podatkowych, nie odbiega od stanowiska ogółu badanych. Również te osoby, które w rozliczeniach podatkowych za rok 2001 korzystały z ulg i odpisów, w większości (68%) chcą likwidacji ulg i obniżenia podatków.

Kolejny rok podatkowy i kolejne rozliczenia z fiskusem już za nami. Według deklaracji podatników, zdecydowana ich większość (95%) rozliczyła swoje dochody osobiste za rok 2001 według pierwszego, 19-procentowego progu podatkowego. Połowa podatników stwierdziła, że wypełnienie deklaracji podatkowej przysporzyło im tyle samo trudności, co w roku ubiegłym (okazało się *ani łatwiejsze, ani trudniejsze*). Jeszcze rok temu taką opinię wyrażał tylko co trzeci podatnik. Można więc przypuszczać, że dotychczasowe doświadczenia nabyte przy wypełnianiu PIT-ów okazały się w tym roku przydatne.

Podobnie jak w latach ubiegłych większość podatników skorzystała z różnego rodzaju ulg i odpisów podatkowych. Nadal najpopularniejszą ulgą są odpisy z wydatków na remonty mieszkań. Po uwzględnieniu wszelkich ulg i odpisów prawie co trzeci podatnik (31%) miał podatek zerowy, tzn. zaliczki pokrywały się z podatkiem rocznym, dwukrotnie więcej (60%) oczekuje zwrotu pieniędzy za nadpłatę, a tylko nieliczni (5%) musieli fiskusowi dopłacić.

Większość społeczeństwa popiera rozwiązanie, w myśl którego podatki byłyby trochę niższe, ale bez ulg i odpisów. Za obniżeniem podatków i likwidacją ulg opowiada się także zdecydowana większość tych respondentów, którzy w rozliczeniach z urzędem skarbowym wykorzystali możliwość obniżenia podatku w ramach istniejących przepisów o ulgach i odpisach podatkowych.

Opracowała
Macieja FALKOWSKA

A N E K S

Tabela 1. Proszę powiedzieć, czy należy Pan(i) do osób, które powinny do 30 kwietnia złożyć zeznanie w urzędzie skarbowym w sprawie rozliczenia podatku od dochodów osobistych za rok 2001? 1 - Tak; 2 - Nie, ponieważ zeznania składa za mnie mój zakład pracy bądź ZUS; 3 - Nie, ponieważ nie muszę płacić podatku; 4 - Nie, z innych powodów

	(%)				
	1	2	3	4	Liczba osób
Ogółem	59	19	18	4	1046
Płeć					
Mężczyźni	64	15	18	4	499
Kobiety	55	22	18	4	547
Wiek					
18-24 lat	34	2	56	8	162
25-34	73	9	15	3	189
35-44	74	12	11	4	182
45-54	71	13	13	3	223
55-64	64	27	8	0	116
65 lat i więcej	34	53	7	6	174
Miejsce zamieszkania					
Wieś	47	23	22	8	383
Miasto do 20 tys.	70	15	14	1	135
20-100 tys.	60	17	22	1	202
101-500 tys.	67	19	11	3	198
501 tys. i więcej mieszk.	70	10	16	3	128
Wykształcenie					
Podstawowe	35	36	23	6	290
Zasadnicze zawodowe	64	14	17	5	275
Średnie	66	12	19	3	352
Wyższe	86	7	7	1	129
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	95	5	0	0	68
Prac. umysł. niż. szczebla	90	8	2	0	88
Pracownicy fiz.- umysł.	84	13	2	2	91
Robotnicy wykwalifikowani	88	8	4	0	86
Robotnicy niewykwalifik.	78	18	3	1	38
Rolnicy	18	10	58	14	52
Pracujący na własny rach.	87	7	4	2	44
Bierni zawodowo					
Renciści	46	43	8	3	122
Emeryci	43	51	3	3	174
Uczniowie i studenci	11	0	78	11	87
Bezrobotni	56	5	32	7	153
Gospodynie domowe i inni	46	5	43	6	42
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	82	15	2	1	165
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	97	2	0	1	63
sekt. pryw. poza rolnict.	89	5	5	0	185
prywatnym gosp. rolnym	26	10	53	12	57
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	46	15	32	8	126
300-399	64	21	10	4	101
400-599	61	21	16	2	198
600-800	66	28	5	0	156
Powyżej 800 zł	75	17	7	0	152
Ocena własnych war. mater.					
Źłe	45	23	26	6	363
Średnie	66	18	14	2	475
Dobre	69	12	13	5	208
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	58	27	14	1	55
Raz w tygodniu	58	19	19	4	536
1-2 razy w miesiącu	60	17	18	6	167
Kilka razy w roku	64	16	17	3	195
W ogóle nie uczestniczy	57	22	17	3	91
Poglądy polityczne					
Lewica	65	17	14	4	286
Centrum	63	14	20	3	273
Prawica	62	15	21	2	206
Trudno powiedzieć	48	27	19	6	280

Tabela 2. Jak Pan(i) ocenia, czy wypełnianie formularza podatkowego -
tzw. PIT-u - było dla Pana(i):

	(%)			
	trudne	łatwe	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	48	37	15	619
Płeć				
Mężczyźni	50	33	17	318
Kobiety	46	40	14	301
Wiek				
18-24 lat	54	37	9	55
25-34	40	44	16	138
35-44	50	35	15	135
45-54	41	42	18	158
55-64	60	29	11	74
65 lat i więcej	60	18	22	59
Miejsce zamieszkania				
Wieś	57	29	14	181
Miasto do 20 tys.	48	35	17	95
20-100 tys.	47	35	18	121
101-500 tys.	39	45	16	132
501 tys. i więcej mieszk.	44	42	13	90
Wykształcenie				
Podstawowe	67	15	18	102
Zasadnicze zawodowe	53	28	19	174
Średnie	46	40	14	233
Wyższe	27	62	11	110
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	32	61	7	65
Prac. umysł. niż. szczebla	31	60	9	79
Pracownicy fiz.- umysł.	52	31	17	76
Robotnicy wykwalifikowani	55	26	19	76
Robotnicy niewykwalifik.	55	26	19	30
Rolnicy	36	18	46	9
Pracujący na własny rach.	47	29	24	38
Bierni zawodowo				
Renciści	65	16	18	56
Emeryci	56	23	22	76
Uczniowie i studenci	17	70	13	9
Bezrobotni	49	41	11	85
Gospodynie domowe i inni	54	40	6	20
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	40	47	13	136
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	39	45	16	61
sekt. pryw. poza rolnict.	50	34	16	166
prywatnym gosp. rolnym	56	11	33	15
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	60	29	11	57
300-399	59	28	12	65
400-599	55	29	16	121
600-800	57	30	13	103
Powyżej 800 zł	36	55	9	114
Ocena własnych war. mater.				
Złe	54	27	19	163
Średnie	48	40	12	312
Dobre	41	39	19	144
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	53	33	13	32
Raz w tygodniu	49	36	15	310
1-2 razy w miesiącu	45	40	15	100
Kilka razy w roku	48	33	19	124
W ogóle nie uczestniczy	45	43	13	52
Poglądy polityczne				
Lewica	50	33	17	185
Centrum	50	36	15	171
Prawica	51	40	8	129
Trudno powiedzieć	39	38	22	135

Tabela 3. Czy po rozliczeniu swoich dochodów osobistych za rok 2001 z uwzględnieniem wszystkich ulg i odpisów miał(a) Pan(i): 1 - podatek zerowy, tzn. zaliczki pokrywały się z podatkiem rocznym; 2 - podatek do zapłaty; 3 - nadpłatę, tzn. może Pan(i) liczyć na zwrot pieniędzy

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	31	5	60	3	802
Płeć					
Mężczyźni	30	6	62	2	385
Kobiety	33	4	59	5	417
Wiek					
18-24 lat	26	0	68	6	58
25-34	17	3	79	1	153
35-44	25	5	69	0	154
45-54	27	7	65	1	183
55-64	34	9	54	3	105
65 lat i więcej	57	3	29	11	149
Miejsce zamieszkania					
Wieś	37	5	55	4	268
Miasto do 20 tys.	26	5	68	1	115
20-100 tys.	34	5	58	3	154
101-500 tys.	30	6	61	3	167
501 tys. i więcej mieszk.	21	5	70	4	99
Wykształcenie					
Podstawowe	49	3	40	8	206
Zasadnicze zawodowe	27	5	66	1	209
Średnie	29	4	65	2	269
Wyższe	14	10	74	2	118
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	11	10	78	1	68
Prac. umysł. niż. szczebla	24	0	76	0	82
Pracownicy fiz.- umysł.	23	1	75	1	88
Robotnicy wykwalifikowani	21	5	73	2	81
Robotnicy niewykwalifik.	35	4	62	0	36
Rolnicy	38	5	57	0	15
Pracujący na własny rach.	24	23	49	4	40
Bierni zawodowo					
Renciści	51	4	38	7	107
Emeryci	51	6	36	8	163
Uczniowie i studenci	27	0	73	0	9
Bezrobotni	17	4	78	1	91
Gospodynie domowe i inni	15	0	85	0	22
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	26	2	70	2	158
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	19	6	74	0	58
sekt. pryw. poza rolnict.	19	10	70	1	174
prywatnym gosp. rolnym	34	4	62	0	20
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	21	4	72	2	75
300-399	37	1	61	1	87
400-599	36	5	56	3	161
600-800	36	5	54	5	146
Powyżej 800 zł	21	8	67	3	139
Ocena własnych war. mater.					
Źle	37	5	53	5	245
Średnie	34	3	61	3	389
Dobre	18	9	71	2	168
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	37	6	55	2	44
Raz w tygodniu	32	5	60	3	408
1-2 razy w miesiącu	33	6	59	2	126
Kilka razy w roku	27	5	65	4	152
W ogóle nie uczestniczy	28	2	63	7	70
Poglądy polityczne					
Lewica	31	5	63	1	230
Centrum	31	5	62	2	209
Prawica	27	7	64	1	159
Trudno powiedzieć	36	3	53	8	205

Tabela 4. Czy rozliczając się za rok 2001 skorzystał(a) Pan(i) z jakichś ulg i odpisów?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	59	41	0	619
Płeć				
Mężczyźni	51	49	0	318
Kobiety	67	32	0	301
Wiek				
18-24 lat	25	73	2	55
25-34	52	48	0	138
35-44	65	34	0	135
45-54	60	40	0	158
55-64	71	29	0	74
65 lat i więcej	72	28	0	59
Miejsce zamieszkania				
Wieś	54	46	0	181
Miasto do 20 tys.	64	36	0	95
20-100 tys.	47	53	0	121
101-500 tys.	64	35	1	132
501 tys. i więcej mieszk.	69	30	0	90
Wykształcenie				
Podstawowe	53	47	0	102
Zasadnicze zawodowe	48	52	0	174
Średnie	61	39	1	233
Wyższe	76	24	0	110
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	75	25	0	65
Prac. umysł. niż. szczebla	75	25	0	79
Pracownicy fiz.- umysł.	60	40	0	76
Robotnicy wykwalifikowani	44	56	0	76
Robotnicy niewykwalifik.	30	70	0	30
Rolnicy	91	9	0	9
Pracujący na własny rach.	56	41	4	38
Bierni zawodowo				
Renciści	54	46	0	56
Emeryci	75	25	0	76
Uczniowie i studenci	47	53	0	9
Bezrobotni	36	64	0	85
Gospodynie domowe i inni	79	21	0	20
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	74	26	0	136
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	56	44	0	61
sekt. pryw. poza rolnict.	49	50	1	166
prywatnym gosp. rolnym	57	43	0	15
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	43	57	0	57
300-399	63	37	0	65
400-599	52	48	0	121
600-800	66	33	1	103
Powyżej 800 zł	69	31	0	114
Ocena własnych war. mater.				
Złe	52	48	0	163
Średnie	60	39	0	312
Dobre	62	38	0	144
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	83	17	0	32
Raz w tygodniu	55	45	0	310
1-2 razy w miesiącu	59	41	0	100
Kilka razy w roku	61	38	1	124
W ogóle nie uczestniczy	61	39	0	52
Poglądy polityczne				
Lewica	65	34	1	185
Centrum	60	40	0	171
Prawica	62	38	0	129
Trudno powiedzieć	44	56	0	135

Tabela 5. Liczba wykorzystanych odpisów i ulg podatkowych

(%)

	Jedna	Dwie	Trzy lub cztery	Pięć lub więcej	Liczba osób
Ogółem	57	26	16	1	363
Płeć					
Mężczyźni	54	25	19	1	161
Kobiety	56	27	14	1	202
Wiek					
18-24 lat	77	0	23	0	14
25-34	43	42	14	0	71
35-44	45	26	27	1	88
45-54	54	25	17	4	95
55-64	69	24	8	0	52
65 lat i więcej	77	18	4	0	43
Miejsce zamieszkania					
Wieś	74	23	2	1	98
Miasto do 20 tys.	46	34	15	3	61
20-100 tys.	57	19	21	2	57
101-500 tys.	47	32	20	1	85
501 tys. i więcej mieszk.	46	23	31	0	63
Wykształcenie					
Podstawowe	70	26	4	0	54
Zasadnicze zawodowe	68	27	4	1	84
Średnie	55	24	19	2	141
Wyższe	35	30	33	1	84
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	35	25	38	2	49
Prac. umysł. niż. szczebla	45	29	24	0	59
Pracownicy fiz.- umysł.	45	32	18	3	46
Robotnicy wykwalifikowani	73	22	5	0	33
Robotnicy niewykwalifik.	50	50	0	0	9
Rolnicy	42	51	7	0	8
Pracujący na własny rach.	47	24	23	6	21
Bierni zawodowo					
Renciści	69	22	8	0	30
Emeryci	75	22	2	0	57
Uczniowie i studenci	84	16	0	0	4
Bezrobotni	58	27	15	0	31
Gospodynie domowe i inni	67	14	19	0	16
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	41	28	29	2	100
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	44	41	14	0	34
sekt. pryw. poza rolnict.	56	23	17	3	82
prywatnym gosp. rolnym	49	51	0	0	8
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	80	12	5	0	25
300-399	73	16	10	0	41
400-599	54	35	10	0	63
600-800	62	18	17	2	68
Powyżej 800 zł	40	29	29	1	79
Ocena własnych war. mater.					
Złe	63	30	7	0	85
Średnie	58	26	14	1	188
Dobre	44	24	30	3	90
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	48	40	12	0	26
Raz w tygodniu	58	25	15	1	171
1-2 razy w miesiącu	58	31	11	0	59
Kilka razy w roku	51	28	19	2	75
W ogóle nie uczestniczy	55	10	31	0	32
Poglądy polityczne					
Lewica	56	22	20	0	121
Centrum	51	30	18	2	103
Prawica	55	28	14	2	80
Trudno powiedzieć	62	26	11	0	60

Tabela 6. Czy, Pana(i) zdaniem, podatki dochodowe powinny być:
1 - trochę niższe, ale bez ulg i odpisów; 2 - trochę wyższe,
ale za to z większą możliwością odpisów

	(%)			
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	65	13	22	1047
Płeć				
Mężczyźni	66	13	21	500
Kobiety	64	14	22	547
Wiek				
18-24 lat	53	28	19	162
25-34	64	19	17	189
35-44	76	8	16	184
45-54	69	11	20	223
55-64	66	7	26	116
65 lat i więcej	60	5	35	174
Miejsce zamieszkania				
Wieś	62	16	22	384
Miasto do 20 tys.	71	14	16	135
20-100 tys.	66	8	26	202
101-500 tys.	67	12	21	198
501 tys. i więcej mieszk.	62	14	24	128
Wykształcenie				
Podstawowe	58	12	30	291
Zasadnicze zawodowe	71	12	16	275
Średnie	64	17	19	352
Wyższe	69	8	23	129
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	79	7	14	68
Prac. umysł. niż. szczebla	67	12	21	88
Pracownicy fiz.-umysł.	66	22	12	91
Robotnicy wykwalifikowani	76	13	11	86
Robotnicy niewykwalifik.	83	7	11	38
Rolnicy	68	13	18	53
Pracujący na własny rach.	77	11	12	44
Bierni zawodowo				
Renciści	62	2	36	122
Emeryci	61	7	31	174
Uczniowie i studenci	41	34	24	87
Bezrobotni	59	18	23	153
Gospodynie domowe i inni	76	10	14	42
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	69	13	18	165
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	87	3	10	63
sekt. pryw. poza rolnict.	70	18	12	185
prywatnym gosp. rolnym	70	12	18	58
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	61	18	20	126
300-399	79	9	12	101
400-599	66	12	22	200
600-800	74	9	17	156
Powyżej 800 zł	71	11	18	152
Ocena własnych war. mater.				
Złe	66	12	22	363
Średnie	63	13	24	476
Dobre	67	16	17	208
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	58	6	36	55
Raz w tygodniu	63	15	22	537
1-2 razy w miesiącu	67	13	20	167
Kilka razy w roku	72	12	16	195
W ogóle nie uczestniczy	64	10	26	91
Poglądy polityczne				
Lewica	71	11	19	286
Centrum	65	15	20	274
Prawica	66	16	18	206
Trudno powiedzieć	59	12	30	280